

Funcieprofiel Verpleegkundige Maatschappij & Gezondheidszorg Infectieziektebestrijding

NIVEL
Kennis voor betere zorg

v&vn

Dit functieprofiel is in samenwerking tussen het Nivel en V&VN ontwikkeld met financiering vanuit het programma Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid GGD'en (VIP).

Het Nivel levert kennis om de gezondheidszorg in Nederland beter te maken. Dat doen we met hoogwaardig, betrouwbaar en onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek naar thema's met een groot maatschappelijk belang. 'Kennis voor betere zorg' is onze missie. Met onze kennis dragen we bij aan het continu verbeteren en vernieuwen van de gezondheidszorg. We vinden het belangrijk dat mensen in staat zijn om deel te nemen aan de samenleving. Ons onderzoek draait uiteindelijk om de vraag hoe we de zorg voor de patiënt kunnen verbeteren. Alle onderzoeken publiceert het Nivel openbaar, dat is statutair vastgelegd.

Juni 2024

ISBN 978-94-6122-858-1

030 272 97 00

nivel@nivel.nl

www.nivel.nl

© 2024 Nivel, Postbus 1568, 3500 BN UTRECHT

Gegevens uit deze uitgave mogen worden overgenomen onder vermelding van Nivel en de naam van de publicatie. Ook het gebruik van cijfers en/of tekst als toelichting of ondersteuning in artikelen, boeken en scripties is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoud

Samenvatting	4
1 Aanleiding en doelgroep van het Functieprofiel	6
2 De functie Verpleegkundige M&G IZB binnen de zeven kerntaken van infectieziektebestrijding	9
Kerntaak 1. Bestrijden van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding	9
Kerntaak 2. Surveillance	12
Kerntaak 3. Beleidsadvisering	13
Kerntaak 4. Preventieactiviteiten	14
Kerntaak 5. Netwerk en regie	16
Kerntaak 6. Voorbereiding op grootschalige infectieziekte-uitbraken	18
Kerntaak 7. Kennis en onderzoek	19
3 Wettelijke kaders die relevant zijn voor dit functieprofiel	21
Literatuur	22

Samenvatting

De verpleegkundige Maatschappij en Gezondheid met het profiel Infectieziektebestrijding (M&G IZB) heeft een centrale rol in de infectieziektebestrijding bij GGD'en. Deze verpleegkundige heeft een belangrijke coördinerende rol en voert daarnaast ook uitvoerende taken uit binnen de infectieziektebestrijding (IZB). Dit landelijke en breed gedragen Functieprofiel verduidelijkt de verantwoordelijkheden en taken die horen bij de functie van de verpleegkundige M&G IZB.

Bestrijden van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding

De verpleegkundige M&G IZB verzamelt en verifieert informatie bij meldingen van infectieziekten en signaleert welke vervolgacties noodzakelijk zijn. Als 'spin in het web' coördineert de verpleegkundige de uitvoering van interventies en maatregelen voor infectieziektebestrijding bij personen met (een risico op) infectieziekten. Daarnaast voert de verpleegkundige zelf interventies en maatregelen uit, zoals informatie aan en begeleiding van individuen en groepen met (een risico op) infectieziekten. Bij een grootschalige infectieziekte-uitbraak delegeert de verpleegkundige uitvoerende taken zo mogelijk aan crisismedewerkers en stuurt zij¹ deze medewerkers aan.

Surveillance

De verpleegkundige M&G IZB is verantwoordelijk voor een goede registratie van meldingen van infectieziekten. Daarnaast is het signaleren van aanwijzingen van een toename van (het risico op) infectieziekten een belangrijke taak, gebaseerd op haar positie midden in de samenleving en contacten met personen met (een risico op) een infectieziekte en met hun netwerk. Vervolgens maakt de verpleegkundige deze signalen kenbaar binnen het team IZB, zodat het team hier adequaat op kan reageren.

Beleidsadvies

De verpleegkundige M&G IZB brengt het belang van goede infectieziektebestrijding en de rol van de verpleegkundige M&G IZB onder de aandacht. Daarnaast geeft de verpleegkundige informatie, adviezen en suggesties aan beleidsmakers om de infectieziektebestrijding en de professionalisering van het eigen vakgebied waar nodig te verbeteren. De verpleegkundige draagt bij aan samenwerking tussen het team IZB en andere deskundigen bij actuele beleidsthema's, zoals de vaccinatiegraad. De verpleegkundige gebruikt hierbij de eigen verpleegkundige visie en kennis.

Preventieactiviteiten

Vanuit haar positie midden in de samenleving, signaleert de verpleegkundige welke preventieactiviteiten noodzakelijk zijn om infectieziekten te voorkomen. Vervolgens doet de verpleegkundige voorstellen voor de ontwikkeling en uitvoering van deze activiteiten. Daarbij coördineert de verpleegkundige de implementatie en evaluatie van preventieactiviteiten, en de samenwerking hierin tussen het team IZB en eventuele ketenpartners. De verpleegkundige voert zelf ook preventieactiviteiten uit, zoals voorlichting over infectieziekten en vaccinatiezorg.

¹ Omdat de meeste verpleegkundigen vrouw zijn, en voor de leesbaarheid, gebruiken we de vrouwelijke aanduidingen 'zij' en 'haar', ook al is het Functieprofiel uiteraard niet geslachts- of genderspecifiek

Netwerk en regie

De verpleegkundige M&G IZB heeft een regierol in de samenwerking met de verschillende ketenpartners uit haar netwerk, binnen en buiten de GGD. Waar nodig initieert de verpleegkundige nieuwe samenwerkingsverbanden vanuit de verpleegkundige positie en verbindt zij daarbinnen de professionals om goede infectieziektebestrijding binnen de regio te realiseren. Zo nodig verwijst de verpleegkundige personen met een zorgvraag door naar de juiste hulp- of zorgverlener. Daarnaast informeert de verpleegkundige de ketenpartners, indien nodig, over meldingen van infectieziekten en de te nemen maatregelen.

Vorbereiding op grootschalige infectieziekte-uitbraken

De verpleegkundige draagt bij aan de ontwikkeling en aanscherping van samenwerkingsprocessen en de benodigde documenten ter voorbereiding op grootschalige infectieziekte-uitbraken. De verpleegkundige werkt hierbij samen met andere professionals en ketenpartners binnen en buiten de IZB, vanuit een verpleegkundige visie en kennis. De verpleegkundige ontwikkelt en onderhoudt vaardigheden die van belang zijn bij grootschalige infectieziekte-uitbraken.

Kennis en onderzoek

De verpleegkundige M&G IZB draagt bij aan zowel de eigen professionele ontwikkeling als professionalisering binnen het vakgebied. De verpleegkundige volgt zelf (bij)scholing om de eigen kennis en vaardigheden bij te houden. Ook geeft de verpleegkundige zelf begeleiding, trainingen en (bij)scholingen over infectieziektebestrijding aan professionals binnen en buiten de GGD. Daarnaast past de verpleegkundige evidence-based interventies toe en werkt zij mee aan (praktijk)onderzoek. Ook het ontwikkelen, implementeren en evalueren van initiatieven voor kwaliteitsverbetering in de infectieziektebestrijding horen bij de functie van de verpleegkundige.

Uitgangspunten voor samenwerking en taakverdeling

Infectieziektebestrijding is teamwork, waarbij de verpleegkundige M&G IZB bij veel taken samenwerkt met verschillende disciplines in het team IZB. Elke professional in het team is zelf verantwoordelijk voor het eigen handelen. Wie de regierol neemt bij bepaalde taken is altijd afhankelijk van de aard en complexiteit van een casus en van de vaardigheden van de professionals. Een uitgangspunt in dit functieprofiel is dat duidelijke onderlinge afspraken over taakverdeling en verantwoordelijkheden binnen het team IZB essentieel zijn voor effectieve infectieziektebestrijding.

Over het onderzoek

Het Nivel ontwikkelde dit functieprofiel in nauwe samenwerking met vertegenwoordigers van de vakgroep Infectieziektebestrijding van V&VN en het Landelijk Overleg Verpleegkundigen Infectieziektebestrijding (LOVI). Het Nivel gebruikte een combinatie van onderzoeksmethoden: consultatie van experts in een adviesgroep en stuurgroep, deskresearch van Nederlandse en buitenlandse documenten over infectieziektebestrijding en online vragenlijstonderzoek onder verpleegkundigen en andere professionals werkzaam in teams IZB. Ook vonden twee interactieve bijeenkomsten plaats met professionals werkzaam in de infectieziektebestrijding. Tezamen gaven deze onderzoeksactiviteiten input voor de ontwikkeling van het Functieprofiel, adviezen voor implementatie en voor de opleiding.

1 Aanleiding en doelgroep van het Functieprofiel

Achtergronden

Dit functieprofiel beschrijft de functie Verpleegkundige Maatschappij en Gezondheid met het profiel Infectieziektebestrijding (M&G IZB) binnen een GGD. De GGD'en beschrijven als hoofddoel van de infectieziektebestrijding: *'Het voorkomen van besmetting door infectieziekteverwekkers, inclusief bijzonder resistente micro-organismen (BRMO), en de verspreiding ervan ter bescherming van de volksgezondheid.'* (GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022). Om dit hoofddoel te bereiken zijn er de volgende zeven kerntaken (zie Kader 1).

Kader 1. De zeven kerntaken van de infectieziektebestrijding (GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022)

- Bestrijden van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding
- Surveillance
- Beleidsadvisering
- Preventieactiviteiten
- Netwerk en regie
- Voorbereiding op grootschalige infectieziekte-uitbraken
- Kennis en onderzoek

Verpleegkundigen zijn al heel lang betrokken bij infectieziektebestrijding. In 1901 ontstonden de eerste GGD'en (voorheen GG&GD²), waar voorlopers van de verpleegkundige M&G IZB werkten aan preventie en het verbeteren van de volksgezondheid (V&VN, 2014). Sinds 1990 is het wettelijk verplicht dat elke gemeente voorziet in een GGD met expertise in infectieziektebestrijding (van den Kerkhof e.a., 2008).

Sinds die tijd is er veel gebeurd qua professionalisering van de verpleegkundige beroepsgroep binnen dit vakgebied. In 2012 werd een belangrijke stap gezet in de verdere professionalisering met de start van de post-hbo opleiding die we nu kennen als de opleiding Verpleegkundige Maatschappij en Gezondheid – Algemene Gezondheidszorg, vanuit de Netherlands School of Public & Occupational Health (NSPOH)³. In deze opleiding worden verpleegkundigen geschoold in competenties die nodig zijn voor het werken binnen de publieke gezondheidszorg, waar de infectieziektebestrijding een belangrijk onderdeel van vormt.

Waarom dit functieprofiel?

De infectieziektebestrijding vindt plaats binnen een veranderend werkveld, waarin een breed scala aan professionals nauw samenwerken. De teams infectieziektebestrijding bij de GGD'en zijn de laatste jaren sterk uitgebreid. Ze bestaan onder andere uit verpleegkundigen en medische professionals (zoals de Deskundige Infectiepreventie, arts Infectieziektebestrijding en de doktersassistent), experts in epidemiologie en onderzoek, managers en ondersteunend personeel.

Vanuit de praktijk kwamen signalen dat de rollen, taken en verantwoordelijkheden per discipline niet duidelijk waren. Dit gold ook voor de functie van verpleegkundige Maatschappij en Gezondheid met

² Ontstaansgeschiedenis van de GGD - GGD Amsterdam

³ <https://www.nspoh.nl/opleidingen/opleiding-verpleegkundige-maatschappij-gezondheid-algemene-gezondheidszorg/>

het profiel Infectieziektebestrijding (verder aangeduid als verpleegkundige M&G IZB). Bij de start van de ontwikkeling van dit functieprofiel (begin 2024) gaven de 25 GGD'en in het land zelf invulling aan de functie verpleegkundige M&G IZB, waarbij er grote verschillen waren tussen GGD'en. Vaak was in meerdere of mindere mate overlap in de taken van de verpleegkundige M&G IZB en die van de overige teamleden, wat ook vragen gaf over wat het unieke is van de functie verpleegkundige M&G IZB. De betreffende verpleegkundigen hadden soms moeite met het duidelijk benoemen van hun rollen, taken en verantwoordelijkheden, bijvoorbeeld tijdens multidisciplinaire overleggen en projecten.

Tijdens de COVID-19 pandemie kwamen de onduidelijkheden over de functie van de verpleegkundige M&G IZB nog meer aan de oppervlakte. De betreffende verpleegkundigen ervoeren dat hun kennis en kunde niet volledig benut werden tijdens de opgeschaalde situatie. Daarnaast bleek de rol van verpleegkundigen tijdens de opgeschaalde situatie uit noodzaak soms te veranderen. Door het aannemen van een groot aantal nieuwe medewerkers voor het bron- en contactonderzoek kreeg de verpleegkundige bijvoorbeeld een meer coördinerende rol.

Maar ook buiten een pandemie veranderen onze leefomgeving en de manier waarop mensen samen leven en zich verplaatsen. Denk bijvoorbeeld aan de klimaatverandering en het internationale reisverkeer, die invloed hebben op de aard en verspreiding van infectieziekten. Nieuwe ernstige uitbraken van infectieziekten en andere bedreigingen van de volksgezondheid, zoals antibioticaresistentie vormen uitdagingen voor de infectieziektebestrijding.

Ook burgers veranderen: veel mensen hebben toegang tot (internet)informatie en zijn soms kritisch en wantrouwend ten aanzien van (overheids)adviezen, over onder meer vaccinaties.

Infectieziektebestrijding is daarom onderdeel van een complex werkveld waarin verpleegkundigen stevig in hun schoenen moeten staan. Het dynamische werkveld en de uitdagingen nu en in de toekomst vragen om een landelijk, toekomstbestendig en breed gedragen functieprofiel van de verpleegkundige M&G IZB, dat aansluit op de kerntaken van de infectieziektebestrijding.

Voor wie?

Dit functieprofiel is in de eerste plaats bedoeld voor de verpleegkundige M&G IZB die de vervolgopleiding Verpleegkundige M&G AGZ bij NSPOH heeft afgerond en werkzaam is binnen het team infectieziektebestrijding (team IZB) bij een GGD. Het Functieprofiel geldt ook voor hbo-opgeleide verpleegkundigen die een gelijkwaardige vervolgopleiding hebben gevolgd of in de praktijk op een vergelijkbaar niveau functioneren als de verpleegkundige M&G IZB.

Het Functieprofiel beschrijft rollen, taken en verantwoordelijkheden. Daarbij moet binnen de GGD'en rekening gehouden worden met het feit dat de werkervaring verschilt tussen de betreffende verpleegkundigen. Niet elke verpleegkundige werkzaam in de teams IZB zal op hetzelfde niveau bekwaam zijn om alle rollen, taken en verantwoordelijkheden op zich te nemen. Het kan enige tijd duren voordat individuele verpleegkundigen M&G IZB alle competenties hebben ontwikkeld om alle rollen, taken en verantwoordelijkheden uit het Functieprofiel uit te kunnen voeren.

Daarnaast is het Functieprofiel ook belangrijk voor andere disciplines die samenwerken met verpleegkundigen IZB. Voor hen is het van belang om te weten wat zij mogen verwachten van deze verpleegkundigen. Dit geldt niet alleen voor andere disciplines binnen de teams infectieziektebestrijding bij GGD'en, maar ook voor extramurale, transmurale en intramurale samenwerkingspartners buiten de GGD'en.

Het Functieprofiel is ook van belang voor managers en HR-medewerkers binnen de GGD'en, zodat zij de randvoorwaarden kunnen scheppen waarbinnen verpleegkundigen uitvoering kunnen geven aan hun functie.

Verder is het Functieprofiel belangrijk voor de voornoemde opleiding van verpleegkundigen M&G IZB. Het Functieprofiel beschrijft immers de taken die verpleegkundigen M&G IZB moeten kunnen uitvoeren en waartoe zij in hun opleiding toegerust moeten worden.

Door wie?

Met financiering vanuit het programma VIP ontwikkelde het onafhankelijke onderzoeksinstituut Nivel het Functieprofiel. Het Nivel deed dit in samenwerking met een Stuurgroep en Adviesgroep waarin verpleegkundigen van de V&VN-vakgroep Infectieziekten, het Landelijk Overleg Verpleegkundigen Infectieziektebestrijding (LOVI) en andere centrale partijen uit het veld van de infectieziektebestrijding deelnamen (zie voor de deelnemers Bijlage A). De Stuurgroep was verantwoordelijk voor de aansturing van het project. De Adviesgroep had een adviserende rol richting het Nivel en fungeerde ook als ‘meeleesgroep’ bij de totstandkoming van het Functieprofiel. Verder waren er ‘platformbijeenkomsten’ waarin verpleegkundigen, samenwerkingspartners en opleiders input leverden voor het Functieprofiel. Ook een landelijke online vragenlijst onder professionals werkzaam in teams IZB binnen GGD-en gaf input aan het Functieprofiel. Dit functieprofiel baseert zich daardoor op een breed gedragen visie over de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de verpleegkundige M&G IZB voor de toekomst. Meer over de methoden is te vinden in Appendix 3 bij dit rapport.

Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk, volgt hoofdstuk 2 met een beschrijving van de rollen, taken en verantwoordelijkheden die horen bij de functie Verpleegkundige M&G IZB. Hierna biedt hoofdstuk 3 een beschrijving van wettelijke kaders die relevant zijn voor dit Functieprofiel.

De Appendices bij het Functieprofiel zijn beschikbaar via de onderstaande hyperlinks en bevatten achtereenvolgens:

- [Appendix 1](#). Een implementatieadvies om ervoor te zorgen dat dit Functieprofiel verankerd wordt in de praktijk.
- [Appendix 2](#). Een richtsnoer voor hoe de Vervolgopleiding verpleegkundige M&G AGZ van de NSPOH aan kan haken bij het Functieprofiel.
- [Appendix 3](#). Methodologische verantwoording

2 De functie Verpleegkundige M&G IZB binnen de zeven kerntaken van infectieziektebestrijding

Dit hoofdstuk gaat in op de taken en verantwoordelijkheden van de verpleegkundige M&G IZB, geordend aan de hand van de zeven kerntaken van de infectieziektebestrijding uit het adviesrapport van de GGD'en en GGD GHOR Nederland (2022). De zeven kerntaken (zie ook Kader 1 in het vorige hoofdstuk) zijn noodzakelijk voor effectieve infectieziektebestrijding vanuit GGD'en. Het adviesrapport geeft echter niet aan wat de specifieke verantwoordelijkheden, rollen en taken zijn voor elke discipline binnen de kerntaken. Het voorliggende functieprofiel voorziet daarin voor wat betreft de functie verpleegkundige M&G IZB. Na iedere taak staat – in de vorm van eindnoten - welke bronnen daarvoor de basis vormen.

Kerntaak 1. Bestrijden van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding

Omschrijving kerntaak

'Infectieziekten worden ten behoeve van de bestrijding hiervan bij het team IZB gemeld volgens de Wet publieke gezondheid. Het team IZB acteert op de meldingen van individuele casuïstiek, meldingen van uitbraken volgens artikel 26 en signalen en zet benodigde bestrijdingsmaatregelen tijdig en adequaat in' (GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022).

Verantwoordelijkheid binnen kerntaak 1:

De verpleegkundige M&G IZB draagt verantwoordelijkheid voor:

- Het verzamelen en verifiëren van informatie bij signalen of meldingen van infectieziekten, zodat beleid kan worden geformuleerd.ⁱ
- Het uitvoeren van maatregelen en interventies voor infectieziektebestrijding bij mensen met een (risico op) infectieziekten en bij uitbraken. Dit is inclusief het geven van voorlichting aan individuen en groepen over infectieziekten en het daardoor voorkomen van verdere verspreiding.ⁱⁱ
- Het optreden als een 'spin in het web' binnen de infectieziektebestrijding. Dit houdt in dat de verpleegkundige een centrale rol heeft in het coördineren en monitoren van maatregelen en interventies bij personen met (een risico op) infectieziekten. Hierbij verbindt de verpleegkundige de personen met (een risico op) infectieziekten, hun netwerk, de professionals in het team IZB en de ketenpartners.^{4,iii}
- Tijdens een uitbraak de regie nemen en het overzicht houden over de bestrijdingsmaatregelen in afstemming met andere leden van het team IZB. Dit kunnen zowel maatregelen zijn die door de GGD zelf of in samenwerking met ketenpartners worden uitgevoerd.^{iv}

⁴ Voorbeelden van belangrijke ketenpartners zijn onder andere de jeugdverpleegkundigen, de verpleegkundige Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA) en de professionals uit verpleeghuizen, de wijkverpleging, huisartspraktijken, kinderdagverblijven en andere artikel 26-instellingen

- Het maken van duidelijke afspraken over taakverdeling en samenwerking met andere professionals uit het team IZB (zie hoofdstuk 3 voor de wettelijke kaders).

Taken binnen kerntaak 1:

De verpleegkundige M&G IZB:

- Verzamelt en verifieert informatie bij nieuwe meldingen van personen met een (meldingsplichtige⁵) infectieziekte om de situatie in kaart te brengen. Dit omvat onder andere het afnemen van een anamnese bij de betrokken (contact)persoon en/of contact opnemen met de behandelaar of betrokken instellingen.^{6,v}
- Voert bron- en contactonderzoek (BCO)⁷ uit in de sociale omgeving van de persoon met de (meldingsplichtige⁴) infectieziekte en heeft hierbij een signalerende rol.^{6,vi}
- Inventariseert bij personen met de infectieziekte en op GGD-regionaal niveau welke zorgbehoeften er zijn en welke vervolgstappen na een nieuwe melding van een persoon met een infectieziekte noodzakelijk zijn. Overweegt welke andere disciplines of organisaties betrokken moeten worden na een nieuwe melding.^{vii}
- Verwijst waar nodig personen naar andere professionals of organisaties door, voor individuele bescherming en om ervoor te zorgen dat zij de juiste zorg ontvangen.^{viii}
- Voert na een nieuwe melding van een infectieziekte het juiste beleid voor infectieziektebestrijding uit op basis van de verzamelde informatie en volgens de beschikbare richtlijnen en draaiboeken⁸. De verpleegkundige stemt het beleid af met de arts infectieziektebestrijding en andere disciplines binnen het team IZB, als de richtlijnen niet voorzien in passend beleid.^{ix}
- Rapporteert meldingsplichtige infectieziekten aan het Centrum Infectieziektebestrijding (CIb) van het RIVM binnen het daarvoor gestelde termijn.^x
- Werkt samen met de verschillende disciplines binnen het team IZB⁹ en coördineert de inzet van maatregelen en interventies rondom de infectieziektebestrijding.^{xi}
- Signaleert risico's die de infectieziektebestrijding bedreigen en reageert hierop door samen met professionals uit het team IZB en de ketenpartners interventies in te zetten of andere (zorg)professionals in te schakelen. Dit omvat ook het signaleren en verminderen van onrust in de samenleving met betrekking tot infectieziekten. De verpleegkundige doet dit op individueel, GGD-regionaal en landelijk niveau.^{xii}
- Informeert, adviseert, begeleidt en geeft voorlichting aan individuen met een infectieziekte, hun sociale omgeving, professionals en betrokken instellingen over de infectieziekte en de te nemen

⁵ In Nederland zijn afspraken gemaakt over welke infectieziekten verplicht gemeld moeten worden aan de GGD. De criteria voor deze meldingsplicht zijn vastgelegd in de Wet publieke gezondheid. Zie [Meldingsplicht infectieziekten | RIVM](#)

⁶ Bij sommige GGD'en bieden doktersassistenten of ondersteunende medewerkers bij laagcomplexe casuïstiek ondersteuning in deze taak. De verpleegkundige behoudt in deze situatie een coördinerende, superviserende en signalerende rol, en bewaakt hierbij of de verzamelde informatie en de genomen vervolgstappen toereikend zijn.

⁷ Bron- en contactonderzoek richt zich op het opsporen van de mogelijke bron van de infectieziekte en de personen in hun omgeving die mogelijk aan de infectieziekte zijn blootgesteld, met als doel hen te adviseren over de juiste zorg en verspreiding van infectieziekten te voorkomen.

⁸ Zie [LCI-richtlijnen \(rivm.nl\)](#) voor de richtlijnen en draaiboeken voor infectieziektebestrijding.

⁹ Denk hierbij aan *de arts Maatschappij en Gezondheid* voor afstemming over het beleid met betrekking tot maatregelen en de individuele zorg die moet worden ingezet; *de deskundige infectiepreventie* voor infectiepreventieadviezen, zoals op maat gemaakte hygiëneadviezen; *de administratieve medewerkers* voor administratieve ondersteuning, zoals het verwerken van labuitslagen en het aanmaken van elektronische dossiers; *de doktersassistenten* voor geprotocolleerde ondersteunende medische taken; *de epidemioloog* voor het analyseren en duiden van signalen over toename van infectieziekten; en *de communicatiemedewerkers* voor het ontwikkelen van informatiemateriaal over infectieziekten.

maatregelen. Gaat indien nodig op huisbezoek en/of beantwoordt vragen telefonisch en via e-mail.^{xiii}

- Voert bestrijdingsmaatregelen uit, zoals het organiseren en/of verstrekken van vaccinatiezorg aan individuen of groepen.^{xiv}
- Heeft een vangnetfunctie voor individuen met een (risico op een) infectieziekte die niet via de reguliere weg, bijvoorbeeld de eigen bedrijfsarts of huisarts, de benodigde ondersteuning ontvangen en helpt hen om de passende zorg te verkrijgen.^{xv}
- Evalueert zo nodig of de geadviseerde interventies succesvol zijn uitgezet door contact op te nemen met behandelaars en/of andere betrokken personen of instellingen, en beoordeelt of aan de zorgbehoeften en -doelen is voldaan.^{xvi}
- Neemt materiaal af voor diagnostiek bij personen met (een risico op) een infectieziekte uit de GGD-regio, ten behoeve van de diagnose en surveillance van infectieziekten indien dit relevant is voor de volksgezondheidszorg.^{xvii}
- Rapporteert nauwkeurig alle noodzakelijke gegevens, maatregelen, interventies, en betrokken personen en organisaties rondom de casussen van personen met een infectieziekte in het elektronisch dossier. De verpleegkundige houdt hierbij rekening met wetgeving.^{xviii}
- Handelt bij een uitbraak van een infectieziekte volgens de principes van outbreak management:^{10,xix}
 - Bespreekt meldingen of signalen van een uitbraak van een infectieziekte tijdens een crisioverleg met betrokken GGD-professionals om het beeld te duiden, beleid te vormen en de taakverdeling af te spreken. Dit kan bijvoorbeeld tijdens een BOB-overleg.^{11,xx}
 - Volgt de draaiboeken van outbreak management.^{xxi}
 - Volgt indien van toepassing de professionele aanwijzingen van RIVM en het OMT-advies.^{xxii}
 - Signaleert samen met andere leden van het team IZB wanneer opschaling noodzakelijk is en brengt dit onder de aandacht van managers.^{xxiii}
 - Handelt volgens de principes van crisiscommunicatie en communiceert tijdig en effectief met betrokken inwoners, instellingen, zorgorganisaties en/of professionals over de kenmerken van de uitbraak en de risico's. Adviseert hen hierbij over acties die ondernomen moeten worden.^{xxiv}
 - Draagt in een opgeschaalde situatie uitvoerende taken met betrekking tot infectieziektebestrijding, indien mogelijk, over aan crisismedewerkers. Tegelijkertijd behoudt de verpleegkundige de regie en het overzicht over de infectieziektebestrijding. De verpleegkundige heeft hierbij een aansturende rol en begeleidt en traint crisismedewerkers.^{xxv}
 - Initieert samen met andere leden van het team IZB structureel overleg, om taken en verantwoordelijkheden af te stemmen en de samenhang binnen het team te waarborgen.^{xxvi}
 - Evalueert casus(sen) van uitbraken van infectieziekten met het team IZB en vat lessen die geleerd zijn samen.^{xxvii}
 - Doet samen met het team IZB voorstellen voor noodzakelijke maatregelen ter bevordering van toekomstige preventie en verbetering van outbreak management bij GGD'en op regionaal en landelijk niveau. De verpleegkundige draagt bij aan implementatie hiervan.^{xxviii}

¹⁰ 'Voorkómen van verdere verspreiding van een infectieziekte in de maatschappij tijdens een uitbraak ('warme fase') in een zo nodig opgeschaalde situatie. Bij regionale uitbraken (van B1, B2 en C ziekten) ligt de regie bij het team IZB. Bij bovenregionale en internationale uitbraken (A-ziekte of pandemie) is de regie centraal georganiseerd.' – *GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022*

¹¹ BOB staat voor Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming. Dit model helpt de kwaliteit van de besluitvorming te vergroten en zorgt voor meer draagvlak. Het structureert een overleg door de besluitvorming in deze drie fasen te splitsen. Het doel is om tijdens het overleg op gestructureerde wijze zoveel mogelijk gezichtspunten mee te nemen

Kerntaak 2. Surveillance

Omschrijving

‘Onder surveillance valt het consequent verzamelen, analyseren en interpreteren van data over infectieziekten met als doel om gericht acties uit te voeren voor het tegengaan van verspreiding van infectieziekten’ (GGD’en & GGD GHOR Nederland, 2022).

Verantwoordelijkheid binnen kerntaak 2:

De verpleegkundige M&G IZB draagt verantwoordelijkheid voor:

- Een kwalitatief goede registratie van de meldingen en andere signalen die bij de verpleegkundige binnenkomen over besmettingen met een (meldingsplichtige) infectieziekte.^{xxxix}
- Het vroegtijdig signaleren van risico's voor de infectieziektebestrijding en tekenen van een toename van infectieziekte op individueel, regionaal en landelijk niveau. De verpleegkundige doet dit vanuit haar eigen verpleegkundige expertise en haar positie midden in de samenleving. Hierbij houdt de verpleegkundige rekening met de kenmerken van het risicoprofiel van de eigen GGD-regio en de individuele kenmerken van mensen met een (risico op) infectieziekten.^{xxx}
- Het kenbaar maken van signalen die duiden op een toename van infectieziekten of een risico voor de infectieziektebestrijding. Zij doet dit binnen het team IZB, zodat het hele team adequaat kan reageren.^{xxxi}

Taken binnen kerntaak 2:

De verpleegkundige M&G IZB:

- Monitort infectieziekten op individueel en regionaal niveau. Dit doet de verpleegkundige door middel van contacten met personen of groepen met (een risico op) een infectieziekte en het eigen netwerk aan ketenpartners. De verpleegkundige verzamelt hierbij gegevens over personen met een (potentiële) infectieziekte, hun contacten, betrokken instellingen en/of behandelaars.^{xxxii}
- Registreert meldingen en gegevens over personen met een (potentiële) infectieziekte, hun contacten, betrokken instellingen en/of behandelaars. De verpleegkundige registreert volgens de protocollen en afspraken binnen de GGD over kwaliteitsborging van data in de registratie- en managementsystemen.^{xxxiii}
- Signaleert aanwijzingen die kunnen duiden op een toename van infectieziekten en/of een nieuwe (potentiële) uitbraak.^{xxxiv}
- Reageert op relevante signalen van infectieziekten die kunnen wijzen op een toename van infectieziekten en/of een nieuwe (potentiële) uitbraak door deze signalen te bespreken binnen het team IZB. De verpleegkundige schakelt onder andere de epidemioloog in voor een analyse en interpretatie van deze signalen. Het team IZB geeft vervolgens gezamenlijk duiding aan deze signalen en onderneemt eventueel vervolgacties op individueel, GGD-regionaal of landelijk niveau.^{xxxv}
- Initieert, ontwikkelt en implementeert samen met andere teamleden IZB-strategieën om de kwaliteit van registratie en surveillance van infectieziekten te verbeteren op individueel, regionaal en landelijk niveau.^{xxxvi}

Kerntaak 3. Beleidsadvisering

Omschrijving

‘Het team IZB adviseert en ondersteunt stakeholders en ketenpartners over de publieke gezondheid en het regionale en lokale volksgezondheidsbeleid. Integrale samenwerking met andere GGD-professionals die zich bezighouden met gezondheidsbescherming en preventie optimaliseert de uitvoering van beleidsadvisering’ (GGD’en & GGD GHOR Nederland, 2022).

Verantwoordelijkheid binnen kerntaak 3:

De verpleegkundige M&G IZB draagt verantwoordelijkheid voor:

- Het ontwikkelen van een duidelijke visie op infectieziektebestrijding vanuit verpleegkundig perspectief en om deze naar voren te brengen.^{xxxvii}
- Het uitoefenen van invloed op beleid binnen de organisatie vanuit de eigen verpleegkundige visie en kennis, met als doel het waarborgen van goede zorg binnen de infectieziektebestrijding.^{xxxviii}
- Het behartigen van belangen voor de gezondheid van individuen en de samenleving met betrekking tot infectieziektebestrijding, in samenwerking met het team IZB en het netwerk.^{xxxix}
- Het onder de aandacht brengen van het belang van goede infectieziektebestrijding en de rol van de verpleegkundige M&G IZB bij beleidsmakers, bestuurders, ketenpartners, de samenleving en personen met een (risico op) een infectieziekte.^{xi}
- Het bijdragen aan succesvolle integrale samenwerking op beleidsthema’s tussen het team IZB en de ketenpartners, zoals artikel 26-instellingen¹².^{xli}

Taken binnen kerntaak 3:

De verpleegkundige M&G IZB:

- Signaleert binnen de maatschappij ondersteuningsbehoeften en risico’s op het gebied van infectieziektebestrijding en brengt in kaart wat dit betekent voor het beleid binnen het eigen team en de organisatie.^{xlii}
- Geeft informatie, advies en doet suggesties aan beleidsmakers en ketenpartners binnen de GGD-regio en op landelijk niveau over beleid met betrekking tot infectieziektebestrijding. De verpleegkundige doet dit vanuit haar eigen verpleegkundige visie en kennis. De verpleegkundige streeft ernaar dat wordt voldaan aan de zorgbehoeften van individuen, gemeenschappen en/of de bevolking als geheel.^{xliii}
- Geeft informatie, advies en doet suggesties aan beleidsmakers op regionaal en landelijk niveau om de professionalisering van de verpleegkundige beroepsgroep binnen de infectieziektebestrijding te bevorderen. Dit omvat onder andere het geven van aanbevelingen met betrekking tot training en opleiding.^{xliiv}
- Werkt mee aan integrale samenwerking tussen het team IZB en andere deskundigen, zowel op inhoudelijk als op bestuurlijk niveau. Hieronder valt bijvoorbeeld samenwerking binnen de GGD bij actuele thema’s, zoals klimaat, vluchtelingenproblematiek, armoedebestrijding en het verhogen of behouden van de vaccinatiegraad.^{xliv}

¹² Met artikel 26-instellingen bedoelen we instellingen waar groepen die kwetsbaar zijn voor infectieziekten gedurende één of meer dagdelen per etmaal verblijven of samenkomen. De artikel 26-instellingen en hun verplichtingen met betrekking tot het melden van infectieziekten zijn beschreven in artikel 26 van de Wet publieke gezondheid. zie [Artikel 26-meldingen Wpg-instellingen | LCI-richtlijnen \(rivm.nl\)](#)

Kerntaak 4. Preventieactiviteiten

Omschrijving

‘Het team IZB voert een breed scala aan activiteiten uit gericht op infectieziektebestrijding en infectiepreventie. Preventieactiviteiten zijn met name gericht op primaire preventie: het zo goed als mogelijk voorkomen dat mensen een infectieziekte krijgen door te voorkomen dat ze besmet raken en te voorkomen dat besmetting tot ziekte leidt’ (GGD’en & GGD GHOR Nederland, 2022).

Verantwoordelijkheid binnen kerntaak 4:

De verpleegkundige M&G IZB draagt verantwoordelijkheid voor:

- Het signaleren van situaties waarin preventieve interventies met betrekking tot infectieziekten noodzakelijk zijn en deze onder de aandacht brengen bij de leden van het team IZB. Voorbeelden hiervan zijn voorlichting en profylaxe, zoals vaccinatie. De verpleegkundige doet dit vanuit haar eigen verpleegkundige expertise en haar positie midden in de samenleving.^{xlvi}
- Het initiëren en het coördineren van de ontwikkeling, implementatie en evaluatie van preventieve interventies en -programma’s. De verpleegkundige gebruikt hiervoor haar eigen verpleegkundige expertise en de beschikbare kennis en data. De verpleegkundige werkt hierin samen met teamleden en mogelijke ketenpartners op individueel en regionaal niveau.^{xlvii}
- Het gebruik van doelgroepgerichte benaderingen, gedragsveranderingstechnieken en communicatiestijlen die passen bij diverse doelgroepen, om preventie van infectieziekten in de GGD-regio te bevorderen.^{xlviii}
- Het creëren van bewustzijn over infectieziekten en de risico’s op overdracht onder individuen, bevolkingsgroepen en ketenpartners binnen de GGD-regio en op landelijk niveau.^{xlix}

Taken binnen kerntaak 4:

De verpleegkundige M&G IZB:

- Is een aanspreekpunt en verstrekt informatie en beantwoordt vragen met betrekking tot infectieziekten van zowel individuen met (een risico op) een infectieziekte als professionals die contact opnemen met de GGD.ⁱ
- Signaleert vroegtijdig risico’s en behoeften met betrekking tot preventieve zorg bij personen met (een risico op) een infectieziekte, (kwetsbare) groepen, instellingen en zorgorganisaties binnen de GGD-regio. Dit doet de verpleegkundige op basis van contacten binnen het team IZB, het netwerk aan ketenpartners en met personen en groepen met (een risico op) een infectieziekte. De verpleegkundige maakt dit vervolgens bespreekbaar in het team IZB.ⁱⁱ
- Is op de hoogte van preventieve interventies en -programma’s en doet op basis van kennis en data voorstellen voor de ontwikkeling en uitvoering daarvan in het team IZB. Dit kunnen preventieve interventies en -programma’s zijn op individueel of regionaal niveau.ⁱⁱⁱ
- Coördineert de implementatie van preventieve interventies en -programma’s binnen de infectieziektebestrijding en de samenwerking hierbij tussen het team IZB en eventuele ketenpartners op individueel of regionaal niveau.ⁱⁱⁱⁱ
- Evalueert preventieprogramma’s gericht op infectieziektebestrijding samen met de betrokken partners op individueel en regionaal niveau.^{lv}
- Biedt gevraagd en ongevraagd informatie en voorlichting over infectieziekten aan individuen, groepen en professionals van instellingen en zorgorganisaties op regionaal en landelijk niveau.^{lv}

- Maakt gebruik van verschillende communicatiemiddelen, waaronder sociale media, om informatie te verstrekken en voorlichting te bieden. De verpleegkundige maakt hierbij gebruik van de expertise van communicatiemedewerkers binnen de GGD. ^{lvi}
- Ontwikkelt in samenwerking met communicatiemedewerkers informatiemateriaal en maakt gebruik van communicatiestrategieën waarmee verschillende (kwetsbare) doelgroepen kunnen worden bereikt. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van visuele ondersteuning en eenvoudig taalgebruik. ^{lvii}
- Organiseert en/of verstrekt vaccinatiezorg aan individuen en (risico)groepen binnen de GGD-regio. ^{lviii}
- Voert screening op specifieke infectieziekten uit bij risicogroepen. ^{lix}
- Beoordeelt of leefstijl en gedrag van invloed zijn op de gezondheid, zowel op individueel als regionaal niveau. De verpleegkundige kan personen met een (risico op) infectieziekten motiveren voor gedragsveranderingen. ^{lx}

Kerntaak 5. Netwerk en regie

Omschrijving

‘Het samenwerken met en verbinden van (zorg)professionals en andere ketenpartners is essentieel om (bedreigingen van) infectieziekten effectief te kunnen voorkomen of indammen’ (GGD’en & GGD GHOR, 2022).

Verantwoordelijkheid binnen kerntaak 5:

De verpleegkundige M&G IZB draagt verantwoordelijkheid voor:

- Het op de hoogte zijn van de ketenprocessen, -afspraken en organisatie van zorg met betrekking tot infectieziektebestrijding in de eigen GGD-regio. De verpleegkundige is bekend met de ketenpartners binnen en buiten de gezondheidszorg, inclusief hun rollen, deskundigheid en bevoegdheden.^{lxi}
- Het zichzelf positioneren als professional met een regierol binnen de GGD en in de samenwerking met ketenpartners, zoals huisartsen en professionals bij zorgorganisaties en kinderdagverblijven.^{lxii}
- Het ontwikkelen en naar voren brengen van een visie op de rol van verpleegkundigen in samenwerking met het team IZB en de ketenpartners.^{lxiii}
- Het signaleren van problemen in samenwerkingen of een tekort aan samenwerkingsverbanden met betrekking tot infectieziektebestrijding in de GGD-regio.^{lxiv}
- Het verbinden van ketenpartners en het team IZB, evenals het coördineren van de samenwerking tussen het team IZB en de ketenpartners. De verpleegkundige doet dit op individueel, regionaal als landelijk niveau, vanuit verpleegkundige visie en expertise.^{lxv}
- Het waarborgen van een gelijkwaardige, collegiale en open houding tijdens samenwerkingen.^{lxvi}
- Het gebruik van bewuste en effectieve communicatie tijdens samenwerkingen. Hierbij kan de verpleegkundige op adequate wijze omgaan met belangenverschillen en conflicten.^{lxvii}
- Het ontwikkelen en uitdragen van professioneel en persoonlijk leiderschap tijdens samenwerkingen vanuit de eigen verpleegkundige expertise.^{lxviii}

Taken binnen kerntaak 5:

De verpleegkundige M&G IZB:

- Werkt samen met verschillende ketenpartners binnen en buiten de GGD en het gehele team IZB om goede ketenzorg te bieden, interventies op het gebied van infectieziektebestrijding te implementeren en knelpunten aan te pakken.^{13,lxix}
- Draagt samen met het team IZB zorg voor de zichtbaarheid en (24-uurs) bereikbaarheid van het team IZB bij alle keten- en samenwerkingspartners binnen de GGD-regio.^{lxx}
- Gebruikt de sociale kaart en het netwerk van ketenpartners in de GGD-regio en is alert op veranderingen hierin. De verpleegkundige is hierbij waakzaam dat veranderingen worden doorgevoerd in de sociale kaart.^{lxxi}

¹³ Voorbeelden van belangrijke ketenpartners zijn onder andere de jeugdverpleegkundigen, de verpleegkundige Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA) en de professionals uit verpleeghuizen, de wijkverpleging, huisartspraktijken en andere artikel 26-instellingen

- Maakt binnen het eigen expertisegebied contact met nieuwe ketenpartners en gaat samenwerkingsverbanden aan om de zorg rondom personen met (een risico op) infectieziekten te organiseren of te verbeteren.^{lxxii}
- Organiseert indien nodig een netwerk van informele en/of professionele hulp- en zorgverleners rond personen met een zorgvraag bij (een risico op) een infectieziekte. De verpleegkundige verwijst deze personen door of initieert contact tussen hen en het netwerk. Daarnaast verbindt de verpleegkundige hulp- en zorgverleners met elkaar.^{lxxiii}
- Zorgt ervoor dat de zorg voor personen met (een risico op) een infectieziekte binnen de GGD-regio efficiënt wordt vastgelegd, overgedragen en gedeeld met professionals bij samenwerkingen of verwijzing naar andere professionals, zowel binnen als buiten de organisatie. De verpleegkundige houdt hierbij rekening met wetgeving.^{lxxiv}
- Draagt bij aan contacten met externe regionale of landelijke samenwerkingspartners. Hieronder valt onder andere deelname aan het LOVI/LOI of het POI of ROI.^{lxxv}
- Informeert de betrokken personen en regionale ketenpartners, zoals instellingen of zorgorganisaties, over signalen die kunnen wijzen op een risico voor de infectieziektebestrijding en/of een nieuwe (potentiële) uitbraak. Dit gebeurt in afstemming met het team IZB, waarna de juiste maatregelen en interventies voor infectieziektebestrijding kunnen worden ingezet op individueel en GGD-regionaal niveau.^{lxxvi}
- Informeert in afstemming met andere leden van het team IZB landelijke ketenpartners over signalen van infectieziekten die wijzen op een risico voor de infectieziektebestrijding en/of een nieuwe uitbraak. Hierbij kan o.a. gedacht worden aan het AMR-netwerk of het RIVM (LCI/EPI).^{lxxvii}

Kerntaak 6. Voorbereiding op grootschalige infectieziekte-uitbraken

Omschrijving

‘Vorbereidingen treffen voor regionale uitvoering van infectieziektebestrijding bij een grootschalige infectieziekte-uitbraak heeft als doel om tijdig en adequaat te kunnen handelen bij een uitbraak’ (GGD’en & GGD GHOR Nederland, 2022).

Verantwoordelijkheid binnen kerntaak 6:

De verpleegkundige M&G IZB draagt verantwoordelijkheid voor:

- Het op de hoogte zijn van de rol van de verpleegkundige M&G IZB in een opgeschaalde situatie.^{lxxviii}
- Het ontwikkelen en onderhouden van vaardigheden die van belang zijn bij grootschalige infectieziekte-uitbraken, zoals bijvoorbeeld crisiscommunicatie.^{lxxix}
- Het op de hoogte zijn van de afspraken en opschalingsprocessen binnen de GGD en het netwerk bij grootschalige infectieziekte-uitbraken.^{lxxx}
- Het ontwikkelen of aanscherpen van samenwerkingsprocessen, en het beschikbaar hebben van benodigde documenten en materialen ter voorbereiding op grootschalige infectieziekte-uitbraken binnen de GGD-regio. De verpleegkundige doet dit vanuit de eigen verpleegkundige visie en kennis en in samenwerking met andere leden van het team en de ketenpartners IZB.^{lxxxi}

Taken binnen kerntaak 6:

De verpleegkundige M&G IZB:

- Werkt vanuit de verpleegkundige visie en kennis aan het actueel houden, implementeren en evalueren van richtlijnen en draaiboeken, ter voorbereiding op grootschalige infectieziekte-uitbraken op GGD-regionaal en landelijk niveau.^{lxxxii}
- Werkt vanuit de verpleegkundige visie en kennis aan de ontwikkeling van hulpdocumenten, zoals informatiebrieven en werkinstructies ter voorbereiding op grootschalige infectieziekte-uitbraken.^{lxxxiii}
- Werkt samen met andere leden van het team IZB en diverse ketenpartners aan de ontwikkeling en implementatie van bijscholing gericht op grootschalige infectieziekte-uitbraken op GGD-regionaal en landelijk niveau. Denk hierbij aan scenariotrainingen met betrekking tot outbreak management.^{lxxxiv}
- Doet mee aan periodieke oefeningen en volgt trainingen over outbreak management gericht op grootschalige infectieziekte-uitbraken.^{lxxxv}
- Draagt zorg voor de beschikbaarheid van de juiste materialen (noodvoorraad) en ruimtes, zodat deze te allen tijde bruikbaar zijn tijdens een uitbraaksituatie.^{lxxxvi}

Kerntaak 7. Kennis en onderzoek

Omschrijving

‘Kennis en onderzoek zijn de basis voor een kwalitatief stevige infectieziektebestrijding. Naast richtlijnontwikkeling en het opleiden van voldoende IZB-professionals betreft dit ook professionalisering en academisering van het vakgebied’ (GGD’en & GGD GHOR Nederland, 2022).

Verantwoordelijkheid binnen kerntaak 7:

De verpleegkundige M&G IZB draagt verantwoordelijkheid voor:

- De eigen professionele ontwikkeling en de professionalisering binnen het vakgebied van de verpleegkundige M&G IZB. De verpleegkundige is hierin een rolmodel voor anderen.^{lxxxvii}
- Het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van zorg van het eigen handelen, de beroepsgroep en de GGD waar de verpleegkundige werkzaam is.^{lxxxviii}
- Het (door)ontwikkelen en het naar voren brengen van een visie op de kwaliteit van zorg en de professionalisering vanuit het verpleegkundig perspectief.^{lxxxix}
- Het open ontvangen en geven van feedback, het kritisch beoordelen van het eigen functioneren, en om toetsbaar en transparant te werken.^{xc}
- Het bijdragen aan een veilig leerklimaat en het delen van kennis met anderen.^{xc}
- Het op de hoogte zijn van actuele thema's en ontwikkelingen binnen het vakgebied.^{xcii}
- Het bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek en daarmee de collectieve kennis.^{xciii}

Taken binnen kerntaak 7:

De verpleegkundige M&G IZB:

- Signaleert problemen en kennistekort op het gebied van infectieziektebestrijding en vertaalt deze naar vraagstellingen voor (praktijk)onderzoek.^{xciv}
- Gaat actief op zoek naar wetenschappelijk onderbouwde informatie die relevant is voor het beantwoorden van verpleegkundige vraagstukken op het gebied van infectieziektebestrijding en beoordeelt deze op kwaliteit. De verpleegkundige doet dit op individueel en GGD-regionaal niveau.^{xcv}
- Interpreteert en vertaalt wetenschappelijk onderbouwde informatie, zodat deze begrijpelijk wordt voor verschillende doelgroepen en houdt hierbij rekening met onzekerheden.^{xcvi}
- Past evidence-based practice toe door wetenschappelijk onderbouwde informatie te gebruiken bij verpleegkundige interventies en houdt hierbij rekening met onzekerheden.^{xcvii}
- Werkt mee aan het opzetten en uitvoeren van (praktijk)onderzoek en richtlijnontwikkeling binnen de infectieziektebestrijding op GGD-regionaal en landelijk niveau.^{xcviii}
- Wisselt kennis uit en draagt bij aan het verspreiden van resultaten vanuit onderzoek onder professionals en ketenpartners op GGD-regionaal en landelijk niveau.^{xcix}
- Neemt initiatief op het gebied van kwaliteit van zorg, professionaliteit en innovatie door zich te verdiepen in een aandachtsveld of expertisegebied binnen de infectieziektebestrijding.^c
- Werkt vanuit verpleegkundige kennis en visie samen met andere leden van het team IZB aan de ontwikkeling, implementatie, monitoring en evaluatie van richtlijnen en protocollen op het gebied van infectieziektebestrijding.^{ci}

- Werkt aan de ontwikkeling, implementatie en evaluatie van initiatieven voor kwaliteitsverbetering op het gebied van infectieziektebestrijding. Dit doet de verpleegkundige binnen het eigen team, alsook op GGD-regionaal en landelijk niveau.^{cii}
- Houdt eigen kennis en de ontwikkelingen binnen het eigen vakgebied bij, volgens het concept van Leven Lang Leren.^{ciii}
- Vraagt om feedback van anderen over het eigen handelen en professioneel gedrag. De verpleegkundige doet hierbij aan zelfreflectie en stelt een persoonlijk leerplan op.^{civ}
- Begeleidt studenten, (nieuwe) collega-verpleegkundigen en andere professionals (in opleiding) en deelt kennis vanuit de eigen expertise.^{cv}
- Geeft feedback aan studenten, collega-verpleegkundigen en andere professionals binnen het team over hun handelen en professioneel gedrag.^{cvi}
- Werkt mee aan het ontwikkelen van bijscholing, trainingen en ander onderwijs over infectieziektebestrijding voor (zorg)professionals, zowel binnen als buiten het veld van infectieziektebestrijding. De verpleegkundige doet dit binnen de eigen GGD, alsook op GGD-regionaal en landelijk niveau.^{cvii}
- Geeft scholing en implementeert trainingsactiviteiten voor professionals in de infectieziektebestrijding binnen het eigen team, binnen de GGD-regio en op landelijk niveau.^{cviii}
- Geeft scholing en implementeert trainingsactiviteiten over infectieziektebestrijding voor ketenpartners en andere (zorg)professionals, zoals huisartsen, doktersassistenten en medewerkers op kinderdagverblijven. De verpleegkundige doet dit op GGD-regionaal en landelijk niveau.^{cix}
- Is een ambassadeur van het vak en levert een bijdrage aan de professionalisering van de beroepsgroep, evenals aan de verdere ontwikkeling van de functie van verpleegkundige M&G IZB. De verpleegkundige doet dit bijvoorbeeld vanuit de vakgroep infectieziekten binnen V&VN.^{cx}

3 Wettelijke kaders die relevant zijn voor dit functieprofiel

Infectieziektebestrijding is teamwork, waarbij Verpleegkundigen M&G IZB binnen een GGD nauw samenwerken met collega-verpleegkundigen, artsen, Deskundigen Infectiepreventie en andere professionals binnen het team IZB. Een uitgangspunt voor dit functieprofiel is dat duidelijke onderlinge afspraken over taakverdeling en verantwoordelijkheden binnen het team-IZB essentieel is voor effectieve infectieziektebestrijding.

In 2021 oordeelde het Centraal Tuchtcollege in een uitspraak (die betrekking had op de samenwerking tussen gynaecologen) dat elke professional bij samenwerking zijn eigen professionele verantwoordelijkheid draagt ten opzichte van de zorgvrager (KNMG, 2022).¹⁴ Indien de aard en complexiteit van de situatie dit vereisen dragen deze (individuele) zorgprofessionals er zorg voor dat één van hen als regiebehandelaar wordt aangewezen en toezicht houdt op de continuïteit en samenhang van de taken die de verschillende professionals uitvoeren. De regiebehandelaar zorgt voor adequate informatie-uitwisseling tussen alle betrokken partijen.

De rol van wie de regie neemt bij bepaalde taken is altijd afhankelijk van de aard en complexiteit van een casus en kan worden vervuld door verschillende zorgprofessionals, zoals de arts of de verpleegkundige (KNMG, 2022).¹³ Hierover dienen binnen het team IZB onderling afspraken te worden gemaakt, waarbij naast de complexiteit en aard van een casus de bekwaamheid en het deskundigheidsgebied van de professional leidend is.

Daarnaast is een uitgangspunt van dit functieprofiel dat de verpleegkundige M&G IZB als BIG-geregistreerde professional werkt binnen de kaders die zijn vastgesteld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG). Volgens de Wet-BIG zijn verpleegkundigen bevoegd om handelingen uit te voeren op het gebied van observatie, begeleiding, verpleging en verzorging (art. 32 Wet BIG). Daarnaast stelt deze wet dat verpleegkundigen op aanwijzing van andere beroepsbeoefenaars, zoals artsen, handelingen mogen verrichten die aansluiten bij de diagnostische en therapeutische werkzaamheden van deze beroepsoefenaars (art. 32 Wet BIG). Bij het uitvoeren van taken blijft de verpleegkundige zelf verantwoordelijk voor het eigen handelen en moet deze alert zijn op de grenzen van de eigen deskundigheid. De Wet publieke gezondheid (WPG) vereist dat GGD'en onder meer deskundigen op het gebied van sociale verpleegkunde in dienst hebben die in het bezit zijn van een BIG-registratie en een hbo-Verpleegkunde diploma, om taken uit te voeren die vallen onder algemene infectieziektebestrijding (art 6. WPG; art. 17b Besluit publieke gezondheid).

¹⁴ 1 CTG, 29 januari 2021, ECLI:NL:TGZCTG:2021:36 zie [Uitspraak - Overheid.nl | Tuchtrecht](#)

Literatuur

Besluit Publieke Gezondheid (2024, 2 april) Geraadpleegd via [wetten.nl - Regeling - Besluit publieke gezondheid - BWBR0024708 \(overheid.nl\)](https://wetten.nl/Regeling-Besluit%20publieke%20gezondheid-BWBR0024708)

GGD'en & GGD GHOR Nederland. (2022). *De kerntaken van de infectieziektebestrijding Adviesrapport: Adviesrapport Heroriëntatie deeltaken voor een optimale infectieziektebestrijding*. Geraadpleegd via https://ggdghor.nl/wp-content/uploads/2023/02/Adviesrapport-De-Kerntaken-van-de-IZB_sept-22.pdf

Health Service Executive (HSE). (2022). *Health Service Executive AMRIC Competency Framework for Infection Prevention and Control Practitioners in Ireland*. Geraadpleegd via <https://bit.ly/3J9sTo1>

KNMG. (2022, juni). Handreiking Verantwoordelijkheidsverdeling bij samenwerking in de zorg

Koepel artsen Maatschappij en Gezondheid (KAMG). (2015). *Nieuw competentieprofiel voor de arts voor Maatschappij en Gezondheid*. Geraadpleegd via https://www.kamg.nl/wp-content/uploads/2016/04/150928_Nieuw_Competentieprofiel_vastgesteld_door_Concilium_en_bestuur_201509_1.pdf

National Health Services England (NHS). (2023). *Education Framework for the Infection Prevention and Control Practitioner (IPC) Workforce*. Geraadpleegd via NHS England » Education framework for the infection prevention and control practitioner (IPC) workforce

The Royal College of Physicians and Surgeons of Canada. (z.d). About CanMEDS. Geraadpleegd, 1 maart, 2024 via About CanMEDS (royalcollege.ca)

van den Kerkhof, H., & van Steenbergen, J. (2008). *Infectieziektebestrijding: jonge beroepsgroep in een robuuste organisatie*. Tsg, 86, 374-377

Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN). (2014). *Expertisegebied verpleegkundige Openbare gezondheidszorg*. 20140508-expertisegebied-verpleegkundige-openbare-gezondheidszorg.pdf (venvn.nl)

Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN). (2016). *Beroepsprofiel HBO opgeleide verpleegkundige*. Geraadpleegd via 01122016_beroepsprofiel_hbo-opgeleideverpleegkundige.pdf (venvn.nl)

Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN). (2018). *Functieomschrijving en opleidingstraject sociaal verpleegkundige tuberculosebestrijding*. Geraadpleegd via <https://www.rivm.nl/sites/default/files/2021-11/5.3.4%20Functieprofiel%20en%20opleidingstraject%20SV-tbcPDF.pdf>

Wet BIG. (2024, 2 april) Geraadpleegd via <https://wetten.overheid.nl/BWBR0006251/2024-01-01>

Wet Publieke Gezondheid (2024, 2 april) Geraadpleegd via [wetten.nl - Regeling - Wet publieke gezondheid - BWBR0024705 \(overheid.nl\)](https://wetten.nl/Regeling-Wet%20publieke%20gezondheid-BWBR0024705)

World Health Organization (WHO). (2020). *Core competencies for infection prevention and control professionals*. In *World Health Organization*. Geraadpleegd via Core competencies for infection prevention and control professionals (who.int)

Eindnoten hoofdstuk 2

In de onderstaande eindnoten zijn de verwijzingen te vinden naar de literatuur en andere informatiebronnen waarop de taken in dit functieprofiel zijn gebaseerd.

Kerntaak 1. Bestrijden van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding

- ⁱ Bron: 1^e en 2^e zorgverlenersplatform; bron: vragenlijst.
- ⁱⁱ V&VN, 2014; V&VN, 2016; bron: vragenlijst.
- ⁱⁱⁱ Bron: 1^e en 2^e zorgverlenersplatform.
- ^{iv} Bron: 1^e en 2^e zorgverlenersplatform.
- ^v GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; V&VN, 2014; V&VN, 2016; bron:1e en 2e zorgverlenersplatform; bron: vragenlijst.
- ^{vi} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; WHO 2020; HSE, 2022; NHS, 2023; bron:1^e en 2^e zorgverlenersplatform; bron: vragenlijst.
- ^{vii} Bron: 1e zorgverlenersplatform; bron: vragenlijst.
- ^{viii} V&VN, 2016; V&VN, 2014; WHO, 2020.
- ^{ix} Bron:1e en 2e zorgverlenersplatform; bron: vragenlijst.
- ^x GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; V&VN, 2014; V&VN, 2018.
- ^{xi} WHO, 2020; bron:1e en 2e zorgverlenersplatform.
- ^{xii} V&VN, 2014; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023.
- ^{xiii} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2018; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023; bron:1e en 2e zorgverlenersplatform; bron: vragenlijst.
- ^{xiv} Bron: vragenlijst.
- ^{xv} V&VN, 2018; GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; bron: 1e zorgverlenersplatform.
- ^{xvi} V&VN, 2016; HSE, 2022.
- ^{xvii} WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023.
- ^{xviii} V&VN, 2016; NHS, 2023.
- ^{xix} V&VN, 2014; WHO, 2020; GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; NHS, 2023.
- ^{xx} Bron: 2e zorgverlenersplatform.
- ^{xxi} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022.
- ^{xxii} Toevoeging vanuit adviesgroep.
- ^{xxiii} Bron: 2e zorgverlenersplatform.
- ^{xxiv} WHO, 2020, GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; KAMG, 2015; HSE, 2022.
- ^{xxv} Bron:1e en 2e zorgverlenersplatform.
- ^{xxvi} Bron: 2e zorgverlenersplatform.
- ^{xxvii} HSE, 2022; bron: 2e zorgverlenersplatform.
- ^{xxviii} WHO, 2020.

Kerntaak 2. Surveillance

- ^{xxix} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022.
- ^{xxx} V&VN, 2014; GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; WHO,2020; HSE, 2022; NHS, 2023; bron:1e en 2e zorgverlenersplatform.
- ^{xxxi} V&VN, 2014; GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; KAMG, 2015.
- ^{xxxii} V&VN, 2014; GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023; bron: vragenlijst.
- ^{xxxiii} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; V&VN, 2018.
- ^{xxxiv} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; KAMG, 2015; bron:1e en 2e zorgverlenersplatform.
- ^{xxxv} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; KAMG 2015; bron:1e zorgverlenersplatform; bron: vragenlijst.

Kerntaak 3. Beleidsadviesing

xxxvi WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023.

xxxvii V&VN, 2016; V&VN, 2014.

xxxviii V&VN, 2016; V&VN, 2014.

xxxix V&VN, 2014.

xl V&VN, 2014; V&VN, 2016

xli V&VN, 2016; V&VN, 2014; GGD'en & GGD GHOR Nederland.

xlii KAMG; 2015; V&VN, 2014.

xliii V&VN, 2014; KAMG, 2015; WHO, 2020; NHS, 2023; HSE, 2022; bron: vragenlijst.

xliv GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023.

xlv GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023.

Kerntaak 4. Preventieactiviteiten

xlvi V&VN, 2016; V&VN 2014; bron: vragenlijst.

xlvii Bron: 1e en 2e zorgverlenersplatform; bron: vragenlijst.

xlviii V&VN, 2018; V&VN, 2016; V&VN 2014.

xlix WHO, 2020; HSE, 2022.

^l NHS, 2023.

^{li} V&VN, 2018; V&VN, 2016; KAMG, 2015; WHO, 2020; bron: vragenlijst.

^{lii} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022, KAMG, 2015; V&VN, 2014; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023.

^{liii} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022, KAMG, 2015; V&VN, 2014; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023; bron: vragenlijst.

^{liv} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022, KAMG, 2015; V&VN, 2014; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023.

^{lv} V&VN 2018; GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023; verpleegkundigen 1e zorgverlenersplatform; bron: vragenlijst.

^{lvi} WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023.

^{lvii} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022 V&VN, 2014; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023.

^{lviii} V&VN, 2014.

^{lix} V&VN, 2018

^{lx} V&VN, 2014; V&VN 2016.

Kerntaak 5. Netwerk en Regie

^{lxi} V&VN, 2014; V&VN 2016.

^{lxii} Bron: 1e en 2e zorgverlenersplatform.

^{lxiii} V&VN, 2014; V&VN, 2016; V&VN, 2018; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023.

^{lxiv} Toevoeging vanuit adviesgroep.

^{lxv} V&VN, 2014; V&VN, 2016; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023.

^{lxvi} V&VN, 2014; V&VN 2016.

^{lxvii} V&VN, 2014; V&VN 2016.

^{lxviii} V&VN, 2016.

^{lxix} WHO, 2020; bron: vragenlijst.

^{lxx} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022.

^{lxxi} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; V&VN, 2016; V&VN, 2018.

^{lxxii} Toevoeging vanuit adviesgroep.

^{lxxiii} V&VN, 2014; V&VN, 2016; V&VN, 2018.

^{lxxiv} V&VN, 2016.

^{lxxv} V&VN, 2018; V&VN, 2016.

^{lxxvi} GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023.

lxxvii GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; WHO, 2020; HSE, 2022; NHS, 2023).

Kerntaak 6. Voorbereiding op grootschalige infectieziekte-uitbraken

lxxviii Bron: en 2e zorgverlenersplatform.

lxxix Bron: 2e zorgverlenersplatform.

lxxx Bron: 2e zorgverlenersplatform.

lxxxi Bron: 1e en 2e zorgverlenersplatform.

lxxxii WHO, 2022 HSE, 2022.

lxxxiii Bron: en 2e zorgverlenersplatform.

lxxxiv KAMG, 2015; GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; WHO, 2020; NSE, 2022; NHS, 2023.

lxxxv KAMG, 2015; GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; WHO, 2020; NSE, 2022; NHS, 2023.

lxxxvi Toevoeging vanuit adviesgroep.

Kerntaak 7. Kennis en onderzoek

lxxxvii V&VN, 2014; V&VN 2016.

lxxxviii V&VN, 2014; V&VN 2016.

lxxxix V&VN, 2014; V&VN 2016.

xc V&VN, 2014; V&VN 2016.

xc1 V&VN 2016.

xcii V&VN, 2014; V&VN.

xciii Bron: vragenlijst.

xciv KAMG, 2015; GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; WHO, 2020; NSE, 2022; NHS, 2023.

xcv KAMG, 2015.

xcvi V&VN, 2016; VNV, 2014; KAMGH, 2015.

xcvii V&VN, 2016; V&VN, 2014; KAMG, 2015; WHO, 2020; NSE, 2022; NHS, 2023.

xcviii GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; V&VN, 2018; V&VN, 2014; WHO, 2020; NSE, 2022; NHS, 2023; bron: vragenlijst.

xcix GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; V&VN, 2018; V&VN, 2014; bron: vragenlijst.

c V&VN, 2016.

ci WHO, 2020; NSE, 2022.

cii NSE, 2022; NHS, 2023.

ciii V&VN, 2016; V&VN, 2014; KAMG, 2015; WHO, 2020.

civ V&VN, 2016; V&VN, 2014; KAMG, 2015; WHO, 2020.

cv GGD'en & GGD GHOR Nederland, 2022; KAMG, 2015; WHO, 2020; bron: vragenlijst.

cvi V&VN, 2014; KAMG, 2015; WHO, 2020.

cvii WHO, 2020; NSE, 2022; NHS, 2023.

cviii WHO, 2020; NSE, 2022; NHS, 2023; bron: vragenlijst.

cix WHO, 2020; NSE, 2022; NHS, 2023.

cx V&VN, 2014; V&VN, 2016; KAMG, 2015.

Bijlage A Samenstelling adviesgroep, stuurgroep en het Nivel-team

Leden adviesgroep

Alies Tebbes (Sociaal verpleegkundige infectieziektebestrijding)
Daniëlle Oorsprong (Arts M&G IZB)
Hanneke van Gerven – Biemans (Verpleegkundige M&G IZB en Vertegenwoordiger Vakgroep Infectieziekten V&VN)
Lian Bovée (Verpleegkundige M&G IZB en Adviseur Infectieziektebestrijding)
Mandy Knoester (Deskundige Infectiepreventie)
Mieke Steenbakkers (Manager IZB)
Mieke Wouters (Verpleegkundige M&G IZB)
Mirjam Molenaar (Verpleegkundige M&G IZB)
Viola Crooijmans (NSPOH Opleider)

Leden stuurgroep

Jolanda Rensink (Verpleegkundige M&G IZB en Voorzitter Vakgroep Infectieziekten V&VN)
Marian Lenders (Verpleegkundige M&G IZB en Vertegenwoordiger Vakgroep Infectieziekten V&VN)
Rianne Faber (Verpleegkundige Infectieziektebestrijding)
Saskia van Cruchten (Projectmedewerker GGD GHOR Nederland)

Auteurs vanuit het Nivel

Sofie Noorland
Anneke Francke
Kim de Groot
Ronald Batenburg